

Kortesseem: privatisering OCMW-diensten rammelt

Nieuws dinsdag 1 september 2020

Eind juni vond er een formeel onderhandelingscomité plaats met als agendapunt de overdracht van een aantal diensten van het OCMW van het Limburgse Kortesseem naar de private sector. De diensten in het vizier zijn de gezinszorg en aanvullende thuiszorg, de dienstverlening via dienstencheques en het laatste openbare kinderdagverblijf van de gemeente. Via deze operatie privatiseert het gemeentebestuur in een klap 25 personeelsleden of meer dan 20 procent van het totale personeelsbestand. Vanaf 1 januari 2021 zullen deze personeelsleden ressorteren onder de vzw I-mens.

Alternatieven werden niet onderzocht

We kunnen enerzijds begrijpen dat een kleine gemeente alleen niet de operationele en financiële draagkracht heeft om alle sociale en zorgnoden op te vangen. Maar zijn ook andere pistes onderzocht?

Zo is men in het noorden van provincie er wel in geslaagd een 'welzijnsregio' op te richten met acht gemeenten die samen onder de vorm van een nieuw samengesteld lokaal bestuur de lasten en de lusten van sociale en zorgdienstverlening onder elkaar verdelen. Het gaat hier over een intergemeentelijke samenwerking die in onze ogen ook in andere delen van de provincie Limburg mogelijk moet zijn. Er zijn immers wel meer kleine gemeenten in de buurt van Kortesseem: Diepenbeek, Alken, Wellen, Nieuwerkerken... Volgens het bestuur is er echter geen 'politiek draagvlak' tussen de gemeenten onderling en zou een dergelijke operatie te lang duren. Dat hier het risico wordt doorgeschoven naar het personeel en de gebruikers is niet van tel.

Gevolgen voor personeel en bevolking

De personeelsleden krijgen weliswaar de garantie van behoud van rechten, maar zoals steeds bij een dergelijke overdracht kunnen er op termijn geen waarborgen geboden worden, ook niet als de private partner de overdrachtsovereenkomst zou schenden. Een private instelling zal immers haar kosten steeds drukken door hogere prijzen aan te rekenen voor de gebruikers, subsidies vanwege de overheid te gebruiken, te snoeien in de werkingsmiddelen en vooral te beknibbelen op de arbeidsvoorwaarden van het personeel.

Een sterke publieke sector in de zorg en sociale dienstverlening drukt de prijzen van de private spelers en duwt de kwaliteitsnormen omhoog. We zien nu de gevolgen van een ver doorgedreven commercieel en concurrentieel model binnen de woonzorgsector. Daar was de Pano-reportage van enkele jaren geleden een gruwelijke getuige van: maaltijden van 3 euro per dag, het hergebruiken van pampers, verwaarlozing en vereenzaming van de ouderen... Is dat echter de samenleving waar we naartoe willen?

Het gevaar van winststreven

I-mens is dan wel een vzw (vereniging zonder winstoogmerk) maar de tijd dat vzw's geen winst mogen of moeten maken is voorbij. Ook zij moeten ageren in een concurrentiële marktomgeving. Er bestaan bovendien schijn-vzw's die achterliggend volledig commercieel zijn. Voorts kan een private speler nooit de garantie van een continuïteit van de dienstverlening aanbieden zoals een overheid dat kan. I-mens is een fusie van De Voorzorg en Solidariteit voor het Gezin. De fusie is echter, zoals bevestigd door onze collega's uit de private sector, allesbehalve rond op het vlak van arbeidsvoorwaarden voor het personeel (dit traject zou nog twee jaar duren!).

Voor de ACOD is het duidelijk dat dit dossier langs alle kanten rammelt door de risico's voor het personeel en de gebruikers en door het gebrek aan zekerheden en onderzochte alternatieven. Vandaar kreeg deze overdracht een niet-akkoord van ons over de hele lijn. Uiteindelijk zal deze maand de gemeenteraad definitief beslissen, maar we gaan ervan uit dat de privatisering gewoon doorgaat.

We hebben in ieder geval onze standpunten sterk verdedigd en geven dit als een sterk signaal voor andere lokale besturen die met gelijkaardige achterhaalde uitbestedingsgedachten zitten.

Frank Hoste, Willy Van Den Berge